

Standard
działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych skierowanych
do dzieci i młodzieży

1. Cele wprowadzenia przedmiotowego standardu:

- 1) zwiększenie liczby profesjonalnych działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży realizujących wybrane elementy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Suwałkach w ich najbliższym środowisku,
- 2) zwiększenie dostępności działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży na terenie miasta Suwałki,
- 3) stworzenie narzędzia do weryfikacji ofert na działania o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym składanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, ubiegające się o finansowanie ze środków budżetowych miasta Suwałki.

2. Standard odnosi się do prowadzenia następujących działań:

- 1) świetlicy środowiskowej (opiekuńczo-wychowawcza),
- 2) świetlicy socjoterapeutycznej,
- 3) zajęć socjoterapeutycznych.

3. Standard świetlicy środowiskowej:

- 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne osiedla lub części miasta,
- 2) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) wspierające rozwój psychiczny i fizyczny, w tym rozwijające zainteresowania i zdolności,
 - c) kształtujące umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) dożywanie,
- 3) zadania świetlicy środowiskowej:
 - a) stała, systematyczna współpraca z rodziną dziecka,
 - b) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,
 - c) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,
 - d) prowadzenie pracy z grupą poprzedzone jej planowaniem w zespole pracowników,
 - e) indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i z grupą,

- g) współpraca z innymi instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
- h) pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.),
- i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
- 4) zajęcia w świetlicy środowiskowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy i instruktorzy posiadający przygotowanie pedagogiczne,
- 5) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy środowiskowej za zgodą rodziców lub opiekunów,
- 6) w świetlicy środowiskowej może zostać zorganizowany hostel zapewniający opiekę w porze nocnej.

4. Standard świetlicy socjoterapeutycznej:

- 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne - część miasta,
- 2) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) ogólnorozwojowe, w tym rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
 - c) rozwijające umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) socjoterapeutyczne, prowadzone w celu eliminowania zaburzeń zachowania,
 - g) specjalistyczne, w szczególności korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne,
 - h) wyjazdowe warsztaty i obozy socjoterapeutyczne,
- 3) zadania świetlicy socjoterapeutycznej:
 - a) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
 - b) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
 - c) praca ze stałymi grupami dzieci,
 - d) praca z dziećmi w kontakcie indywidualnym,
 - e) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci. W planach tych warto uwzględniać włączanie dziecka w działania różnorodnych kół zainteresowań, grup rozwojowych, w pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia – zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami dziecka,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki (dokumentacja diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami),
 - g) utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka w celu:
 - diagnozy sytuacji rodzinnej,
 - rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),
 - współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,
 - h) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe

centrum pomocy rodzinie itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Niezwykle istotna jest współpraca z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy, konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.

- i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
 - j) zajęcia (spotkania) grupowe dla rodziców, warsztaty w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych.
- 4) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy socjoterapeutycznej po uzyskaniu zgody rodziców lub opiekunów,
 - 5) zajęcia organizuje się po sporządzeniu diagnozy dziecka, w szczególności rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego, i jego rodziny, diagnoza ta jest podstawą do przygotowania indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla każdego dziecka oraz planu pracy z jego rodziną,
 - 6) zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzą psycholodzy, pedagodzy i inni specjaliści posiadający przygotowanie do tego rodzaju działalności potwierdzone odpowiednim certyfikatem,
 - 7) w świetlicy socjoterapeutycznej powinien być zatrudniony jeden psycholog,
 - 8) uczestnicy zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej mogą korzystać z dożywiania.

5. Standard zajęć socjoterapeutycznych:

- 1) diagnoza indywidualna dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- 2) prowadzenie zajęć zgodnie z programem dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
- 3) utrzymywanie stałych kontaktów z rodziną dziecka,
- 4) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci,
- 5) prowadzenie dokumentacji,
- 6) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
- 7) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących prowadzonych zajęć,
- 8) grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych,
- 9) programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć, metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.